

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Auctoritates utriusque Testamenti

Nicolaus <de Hanapis>

[Straßburg], um 1475-80

De obediencia et inobediencia - De oracione

[urn:nbn:de:bsz:31-313490](#)

Item nota de ieroboā. iiij. Regū. xij.
De achab. iii. Regum. xx.
De manasses. iiiij. Regum. xx.
De amon Hester. iiiij.
De duobz presbiteris contra susan-
nam Damelis. xij.
De alchimio falso pditore. i. Oda-
chabeorum. viij.
Item quomodo ioppite cc. iudeos m
mari submerserūt. iiij. Oadha. xij.
De anthiodo. i. Oadchabeoru. ix.
Item quomodo insurzeyerunt cōtra
jeremiam pdicantē. Jeremie. xxxvij.
Iudei volebant de supercilio mon-
tis p̄cipitare ihesum. Iluce. iiiij.
Iudei xp̄m iherosolimā vemente ut
regem adorauerūt et pauloplus clā-
mauerunt regem nō habemus cru-
cifige eum. Iohannis. xij.
Quando paulus et barnabas ver-
bum dei pdicabant iudei contradic-
tebant blasphemantes et ita tōueri-
funt ad gentes. Actuum. xiiij. et. xij.
Item quo mō paulū lapidauerunt
et ext̄ ciuitatē extrarerūt. Actuū. xij.
Item ip̄e et socii eius fuerunt vir-
gis celi. Actuum. xv.
Item argentarius in epheso faciens
ymagines dyane concitauit cū alijs
artificibus populum contra paulū.
Actuum. xix.
Item in iherusalem facta est turba-
cio et cōgregacio cōtra paulū et tra-
hebat ip̄m extra templum et r̄ix po-
tuuit eripi a tribuno qui cum milici-
bus superuenit et postea dixerūt nō
licet hominē tamē vīnere super ter-
ram. Actuum. xx.

De obediencia et inobediencia.

Olens deus Noiem sub obe-
diencia vīnere statim ut con-

ditus est ip̄m p̄ceptis alligauit et q̄
ip̄e inobedientis fuit grauter eū pu-
muit. Gen. iiij. et. iiij.

Noe deo p̄mpte in omnibz obedī-
uit et ceteris in diluvio pereuntibz
ip̄e cū suis saluatus ē. Gen. viij.

Precipies dñs de circūcisione q̄uiis
grauē esset non distulit abrahā im-
plerē. Genes. xvij.

Item p̄ceptum de ymolaçione filij
nō distulit s̄ statim implere satage-
bat nisi dñs alīc ordinass. Gen. xxij.

Joseph patri volentē eum ad frēs
suos mittere statim paratiis obedī-
vit licet ip̄i frātres prius de crīmīne
eum accusasset. Gen. xxxvij.

Obediuit moyses dno quādo duca-
tū populi isrl̄ sibi impesuit tñ pri-
quimquies se excusauit. Exodi. iii.

Magnā obedienciā pmiserunt filij
isrl̄ deo dicentes oia q̄ locutus ē dñs
faciem⁹ licet cōtrarium semper fecer-
unt. Exodi. iii.

Ipi cum essent in deserto ad p̄. ep̄a
dñi tentoria erigebāt et ad imperiū
eius deponebant. Nūi. iii.

Item iuxta mandatū dñi ad terram
pmissionis ascendere timuerunt sed
postea dño plibente ascendere cona-
ti sit iō male successit eis. Nūi. xij.

Quādo autē ex obediencia pugna-
uerunt pauci ex eis multos deuice-
runt. Nūi. xxj.

Item euntres ad bellū contra man-
datum dñi et moysi multi ex eis a
paucis deuicti sit. Nūi. xij.

Quia trāsgressus est acham manda-
tū ioseph pp̄les fuit in p̄lio superatus
et ip̄e a populo lapidat⁹. Josue. viij.

Saul offrens holocaustum contra
mandatum samuelis reprobat⁹. Regum. xij.

Item ipse pepercit agag regi aman leeh et gregibz ouiu et ceteris p̄ciosis ideo dixit ei samuel n̄felior est obediencia q̄ victima. 1 Regū. xv.

David licet vñctus esset in regē per samuelem tñ obediebat p̄i mittenti eū ad deferendū victualia in prelio exst̄ibz fr̄aribz suis. 1 Regū. xvii.
Predixit dñs salomon q̄ si faceret omnia que p̄ciporet ei firmaret th̄ro nū regm sui super istū in sempiternū si aut auerteretur et non custodiret mandata eius deleret eum de superficie terre. iii. Regum. ix.

Et impletū est. iii. Regū. vltimo.
Cū ad mandatū helizēt neam an m̄ dignatus recederet dixit ei seru⁹ su⁹ dñe et si xp̄leta rem grande dixisset tibi utiqz facere debuisses. iii. Re. v.
Thobias iumor audit̄is exhortacionibz p̄ris respondebit ei oia q̄amq; p̄cipisti michi pater faciā. Thobie. v.
Quicqd p̄cipiebat mardocheus obseruabat regina hester et ita cuncta faciebat q̄ eo tpe solita erat q̄n eā paruulā mutriebat. Hester. i.

Jonas insipienter recusabat obediēre deo p̄cipienti ut iret ad p̄dicandū in m̄mu e et iō ordināte deo p̄cieb̄ est in mari et denorauit eū p̄scis in cui⁹ ventre fuit trib⁹ dieb⁹. Done. i.
Omathias dixit nūcio regis anth̄i ochi et si omnes obediant regi ego et filij et fratres mei legi patrū nostrū obediem⁹. 1. Omathabeorū. ii.
Cito obedierūt apostoli q̄ dño votati statim relictis omnibz securi fuit eum. Mathēi. i. et. iii.

De obedientibus verbo et nō facto vel facto et nō verbo xp̄ponit dñs exemplū duorū filiorū quorū vn⁹ dix̄ se iturū in vineā p̄pis et nō iuit alc

negauit et tñ iuit. Mathei. xxv.
Oalis platis etiā dñs obediendū esse pdixit. Mathei. xxii.

Sup cathedrā moyh r̄c. Oia ergo q̄cumq; dixerint facite s̄m opera aut̄ eoz nolite facē r̄c. xps legi obediuit q̄n circūcisionē suscepit et q̄n in templo cū oblationibz presentari voluit. Illice. ii.

Et q̄n de agno pascalī cum discipulis comedit. Mathei. xxvi.

Ips e p̄ nobis obediēs factus ē patri usq; ad mortē crucis. Philipen. i.

Cū arguerent apli a principibz sacerdotū q̄ nō fuarent mandatū eorum. Responderunt obediēre oportet deo magis q̄ hominibz. Actuum. iii.

Saul⁹ ad terzā p̄stratus a dño cor sept⁹ statim ad obediendū se obtulit dices dñe qd me vis facē. Actuum. viii.
Cornelius ait petrō omnes nos sumus parati audire queūq; p̄cepta sunt a dño. Actuum. ix.

Paulus p̄cepit ap̄lorum et semiorū p̄cepta cu stodire. Actuum. xiiij.

¶ De odio.

Ost p̄cēm p̄moři parentū deus statim posuit mimicrias int̄ mulierē et spēntē. Ge. iii.
Rixati sūt pastores de gerara contra pastores psaac pro puto quē fodērunt ideo vocauit psaac puteum mimicrias. Genes. xxvi.

Oderat esan iacob p̄ benedictione patris quā recepit dixit q̄ in corde suo vement dies luctus patris mei occidamq; iacob. Genes. xxvii.

Dixit iacob h̄yem et leui turba: sis me et odiosū me fecisti dñanaeis et p̄heres s̄is habitatoribz terze huius. Genes. xxviii.

Videntes fratres ioseph q̄ à patre
cunctis fratrib⁹ plus amaretur odes;
rant eum Genesis. xxxvij.
Oderant filios israhel egipci et aſ;
ſliegabant eos Erodi. i.
Dixit dñs ad moysen hostes vos
ſceniant madiamite et percutite eos
q̄ hostilis egeat cōtra vos Exi. xxv.
Derrexerunt maiores natū de galaz;
ad ad iep̄e dicēts esto p̄inceps no;
ſter quib⁹ ille respōdit Nōne vos
odistis me et cieclis me de domo
patris mei Judicium. xi.
Vox sampsonis lacrimas fundens
ait ad eum edisti me et non diligis
me ideo problemma nō vis indicare
michi Judicium. xiii.
Videns saul q̄ populus alta de da;
uid ſeniebat et q̄ ip̄e ſrennue et
prudenter in omnib⁹ agebat factus
est mīmīcū eius omib⁹ dīcib⁹ eius
Regum. viii.
Dostq̄ amon thamar ſororem ſuā
cōppressoſt exosam eam habuit m̄;
mis Regum. xij.
Tres aduersarios ſuscitauit dñs ſa;
lomon peſtq̄ ab eo per peccatū re;
celfit videlicet ad ydumeū zaron fi;
lium helyada et ieroboam ſuū ſuū
Regum. xi.
Impia iefabel helyam perſecuta eſt
q̄ p̄phetas baal ip̄e fecit occidi. iii.
Regum. ix.
Cum argueret helyas achab p̄ imi;
qua morte ip̄ius naboth ait achab
ad helyam num inuenisti me mīmī;
cum tuum tibi qui dixit inueni. ii.
Regum. xij.
Dixit achab ad iolaphat regem iuz;
da remansit de p̄phetis dñi micheas
Sed ego odi eum q̄ non p̄phetizat
michi bonū ſed malū omni tcm

pore. iii. Regum. xxij.

Hester regna conquerens de aman
regi alluero dixit hester hostis no;
ſter eſt et mīmīcū pessim⁹ ē et ille
aman Hester. vij.

Do bono opere.

Oſuit dñs hoīem in paradi
ſo vt operaretur et custodi
ret illū Genesis. ii.

Poſtea emiſit eū extra illū vt ope;
raretur terrā dicens in ſudore vult⁹
tui veſceris pane tuo Gen. ii.

Halomon edificauit domū dñi et
domū ſuā et prius domū dei et licet
opus illud eſſet maius tñ in mīmo;
ri tpe illud cōpleuit. iiij. Regū. vi.

Egrūt hi qui operabant̄ induſtrē
et luſitauerunt domū dei in ſtatū
prīſimum et firmiter eum ſtare fece
runt. ii. Paralipo. xxij.

Ezechias rex iuda operatus eſt bo
num rectum et verū coram dño vo;
lēs requirere dominum in toto corde
ſuo fecit q̄ et proſperatus eſt. ſecun;
do. Paralipomon. xxxi.

Anno. xx. reditus filiorū iuda de ba
bilone ceperunt fundare templū io;
ſue vero ſili⁹ iosedech et frātres ei⁹
inſtabant ſuper eos qui faciebant
opus Eſdrei. v.

Precepit rex darius vt domus dñi
edificaretur in iherusalem et darent
ſumptus de archa regis ne impedi;
etur opus Eſdrei. vi.

Arguunt̄ ocioſi tota dīe nichil ope;
rantes et renunerant̄ operari bonū
operantes Mathei. xx.

Herius quimq; talenta acciperat et
operatus eſt in eis lucratuſ eſt alia
quimq; et a dño cōmendat et p̄mia
tur. **H**imiliter qui duo acciperat.

Sed qui vnu accepit et abscondit talentum illud peditoq; talentū et a dño reprobatus est Mathei. xxv.

Opus magdalene qn vxit dñm re cumbentem a dño appbatum est et menorie cōmendacū Mathei. xxvi. Ilaudabilia opera parentum a filijs imitanda et exercenda ostendit xps dices s̄ filij abrahæ q̄tis opera abra he facite Johannis. viii.

Opera bona comparat dñs semini dicens q̄ parce seminat parce et metet apl's q̄ ad tessalonicen̄. rep̄kens dit dices. Qui nō vult operare nō manducet. ij. Thessalonicen̄. iii. Tabita plena operib; bonis et elemosinis resuscitata fuit ad vitam. Actuum. viii.

De operante plus attendit q̄ op̄.

Cayn obtulit de frugib; ter re munera dño abel de gregib; bus s̄ respexit dñs ad abel et munera eius. Cayn vero et mune ra eius nō respexit Gen. iii.

R̄isus abrahæ de promissione filij appbatus fuit risus vero sare reprehensus Genesis. xviii.

Signa et opa que fecerūt moyses et aaron corā pharaone fecerūt etia malifici egipciorū s̄ manifestū est q̄ nō eq̄liter accepta erat Exodi. vii. Equalia thuribla habuerūt thore et illi de secta sua sicut aaron sed tñ nō equaliter acceptauit deus incensum Numeri. xv.

Haul qn fuit inter prophetas depofuit vestimenta sua et prophetizare cepit s̄ nichil ei pfuit. ij. Regū. xix.

Oza extendens manū tenuit archaz ne caderet de plaustro et quāq; bo num opus ficeret tamen q̄ non li

ant sibi archam tangere a dño per cusus est. ij. Regū. vi.

Ojas rex iuda lepra percussus ē q̄ voluit incensū super altare odolere licet in se opus bonū fit tñ sibi nō licebat. ij. Parali. xxvi.

Reprobat dñs per ysliam oblationes quas sibi offerri instituit ppter offēcētū prauitatem dices quid michi multitudo victimarū nam manus vñe plene sūt sanguine.

De fortitudine operandi malū.

Cayn fortior fuit abel qn in surzexit in eū et occidit Genesis. iii.

Multum laborauerūt illi q̄tuor reges qui post magnā stragē boīm de bellarūt ipm regē sodomorū et loth nepotē abrahæ cū alijs captiuos duxerūt Gen. xxiij. sed male euenerūt eis. Abymalech fili⁹ gedonis magna fatigacōe habuit occiderendo. lxvij. fratres suos et postea siccimitas op̄ pugnando et tñ cito post miserabilitē est occisus Judicium. ix.

Haul fortiter et multipliciter psequēt dñuid et tñ nō potuit ppositum suū obtinere. ij. Regū. xvij.

Absolon cōtra p̄ez ad tps pualuit et tñ male finiuit t. ij. Regū. xvij.

Multū laborauit ipē ieroboam pugnando et occidēdo ad h̄ vt posset populū isrl autere a dñuid. ij. Regū. vii.

Mholofernes terras multas perābūtādo dñia statu vt eas possi imperio dñi sui subiungare s̄ tandem iudit̄ caput ei⁹ amputauit Judith. v. totū. Antiochus euphanos multū labo rauit vt cultū dñi in iudea destrueret s̄ in fine miserabiliter et turpiter in terijt. ij. Machabœorum. ix.

Judas satis malus extitit qui dñm
suum manibus tradidit iudeorum
Mathei. xxv.

Imperii iudei discipulos xp̄i sermoni
b̄i verberib⁹ et carcerib⁹ frequenter
et fortiter affligerunt Actuū. iii.

Vnde lysias tribunus paulū detine
re p̄cepit tunc plus q̄ quadraginta
iudei venerant nichil gustantes do
nec paulū interficerent sed tū eū se
crete ad alium locum misit et eos a
xposito impedivit Actuū. xxiiij.

De oppressione bonorum.

Olyn abel oppressit et occi
dit Genes. iii.

Sodomite ip̄m loth multipliciter
affligerunt Genes. xix.

Egipeci filios israhel multipliciter
oppresserunt Exodii. v.

Abymalech filius gedonis septuā
ginta octo s̄es suos occidit Judi. ix.

Saul dauid persequens qui tū si
delitr et utiliter ei seruierat. Re
gū. xviii. xix. xxiiij. xxv.

Absolen intantū cōmouit populū
contra patrē suū dauid q̄ copulsus
est de iherusalē fugere. ii. Regū. xv.

Iesabel regina cōminata ē q̄ helyā
occideret vnde ille timens ibat quo
cumq; eā sciebat. ii. Regum. xix.

Ad imperiū joas regis iuda lapida
tus est zacharias filius ioia de q̄ ar
guebat populū et rege sculptilibus
seruientes. ii. Parali. xiiii.

Nabuchodonosor misit holofernē
principē q̄ pp̄lm dī ipi nabuchodo
nosor multipliciter affligit Judith. ii.

Aman q̄ superbus et crudelis om̄
iudeorum necem a rege assuero pa
ranuit Hester. ii.

Nabuchodonosor rex babilonis

anamiam et socios eius in fornacem
ardentem misit q̄ statuam eius ad
rare nolebant Danielis. iii.

Daniel bis procuratus amalis ho
minib⁹ in lacum leonū missus fuit
Daniel. vi. et. xiiii.

Anthiochus fecit iherosolimis terr
ibilem hoīm cedem. i. Macha. i.

Machides a rege demetrio tm exer
citū cōtra iudā machabeū perduxit
q̄ ipē iurias in bello recidit et sui cō
militones ab eo fugierunt. i. Ma
chabeorum. ix.

Proditor triphon et dolosus q̄ dñm
suū regem anthiochū adolescentem
dolo occidit ionatham et filios ei⁹
nequit̄ occidit. i. Macha. xii.

Herodes adulter iohannē baptistā
nequiter decollauit Matxi. xiiii.

Saluator noster fuit percussus delu
sus ab anna cāpha herede et a py
lato crucifixus Mathei. xxvij.

Principes sacerdotum et qui cū
ipo erant inieccunt manus in apo
stoles et posuerunt eos in custodia
et postea cedebant eos Actuū. v.

Tte stephanū lapidauerūt Act. vi.

Herodes agrippa misit manus ut
affligeret qusdā de ecclesia. Occi
dit autē iacobū fratrem dñi et petrū
incarcerauit Actuum. xj.

Judei concitauerunt religiosas mu
lieres et primas ciuitatis et excita
uerunt persecucionē in paulū et bar
nabam et eiecerunt eos de simibus
suis Actuum. xiij.

Judei lapidaueunt paulū in lissis
et traxerunt eum extra ciuitatē esli
manis eū mortuum Actuum. xij.

Questionarij qui per phitonissam
puellā pecunā collegerunt. Postq
paulū demomū ab ea eiecerat ipi

cōcūtauerūt p̄ncipes & m̄grātūs de
philippis ita q̄ paulus et socii sui
iusti sunt virgis cedi et in carcerem
miti Actuum. xv.

De oracione.

Numilit et discrete instant et
p̄ie orauit abraham dñm p̄
so domitis Genesij. xviiij.
Iacob dep̄catus est dñm p̄ uxore sua
sterili quā paritram fore disposue
rat dñs Genesij. xxv.
Jacob se ab uxore et familia seq̄stra
uit et dñm quotidie humilior exo
rauit Genesij. xxxij.

Orauit dñm sepe moyses ut plagi
ab egipto auerteret et exaudiuit eū
dñs licet illi mali essent Exodi. viij.
In bello qđ habuerūt filii isrl̄ conē
amalech plus fecit moyses crādo q̄
iosue preliando Exodi. xiij.
Post adoracōē vitilli videbat dñs
ppk̄m velle delere s̄ moyses p̄ ōois
instanciā vēmā obtinuit Exo. xxvij.
Per oracionē moysi obsorptus est
ignis qui castra mūmūranciū deuo
rabat Iulij. xi.

Dñs ppk̄o petenti carnes in deserto
tribuit licet in malū eoz Iulij. ii.
Vbi ptz q̄ exaudiō oracionis nō
est semper signū dei dilectionis.
Maria per oracionē moysi a lepra
curata est Iumeri. xij.

Populus eū ab ignitis serpentī
bus Iumeri. xxi.

Anna orabat dñm flens largiē loq
batur aut̄ in corde et vox penit⁹ nō
audiebat et tamen qđ pec̄it obtis
nuit. Regum. i.

Pugnaturi filii isrl̄ contra philiste
os dixerunt samueli ne cesses p̄ no
bis clamare ut saluer nos de manu

philistinorum. Regum. viij.

Nō placuit dño q̄ filii israhel regē
pecierūt et tamen dixit samueli audi
vocem eoz. Regū. viij.

David dep̄catus est dñm p̄ paruo
filio ieunauit et iacuit super terrā.

Hon⁹ fuit mod⁹ orandi s̄ tñ dau
nō fuit dign⁹ exaudiri. Regū. xij.
Orauit helyas cū instanciā magra
et cōtinue p̄ pluvia quā tandem ob
tinuit. Regum. xvij.

Josaphat rex iuda totū se contulit
ad rogandū dñm quādo audiuit q̄
maxima multitudō gencū venit con
tra eum. Paralipomon. xx.

Nota q̄ fideliter et diligentē ac pru
den̄ orauit ezechias rex iuda et etiā
misit ad yāiam ut oraret quādo au
dimit nuncios regis assiriorū. iii.

Regum. xij.
Item alias cōvertit ad parietē et fle
uit fletu magno ideo vitā longiore
obtinuit. iii. Regum. xij.

Oiro mō fuit humili et efficax ma
nasse oracio. Paralipo. xxxij.

Ezdrē. viij. ibi scribit ieunauimus
et orauim⁹ dñm p̄ recto itinere et se
cure euem̄ nobis et p̄spere.
Thobias iūmor accepta uxore ēb⁹
noctib⁹ ōoib⁹ se cōtulerūt. tho. viij.

Sara filia raguelis audita cōtume
lia ancille perrexit in superius cibi
culū et trib⁹ dieb⁹ in oracione persi
stens cū lacrimis dñm dep̄caba t̄ ut
ab illo imperio liberaret eam et po
stea factum est. Thobie. iii.
Filii isrl̄ audita potēcia holofernis
se oraciōib⁹ cōtulerūt Judith. iii.
Et iudith ait et nichil aliud fiat m
hi oracio p̄ me ad dñm Judith. viij.
Et sic accessit ad holofernē et paus
fusa ōoe eū decollauit Judith. viij.

Hester locutura regi iussit ut iudei p ea orarentur. Et nota ibidem de oioe mardochaei et hester pro populo suo. **H**ester. iii.

Anania et socii eius orauerunt deum in fornace dicentes benedictus es domine patru nostroru **Danielis. iii.** **S**usanna videns omne humanum sibi deesse auxilium suspergit in celum et recurrit ad orationis auxiliu et exaudiita est **Daniel. viii.**

Orauit ionas de ventre pisces et ex auditus est **Jone. ii.**

Judas clamauit in celum et orauit pro dei misericordia quodam cōvertit exercitū gorgie. **I. Machabeorū. iii.**

In duobus aut pliis non orauit sc̄z contra antiochum imperatore tūc nō vici et cōtra bachiē. **I. Macha. vi. et. viij.** **J**onathas videns q̄ omnes exceptis paucis eū reliquerat sc̄dit vestimenta sua et orauit et postea victoriam obtinuit. **I. Machabeorū. xi.**

Item. i. **Machabeorū. i.** **N**os inde scripsimus vobis in impetu et in tribulacione que superuenit nobis et orauimus et exaudiisti sumus ibidem. **Ite nota. i. iii. et. vij. Machabeorū.**

In euangeliis multi et diuersi xp̄m exorabant et suas petitiones obtinebant xp̄sus in monte ascendit solus orare **Mathei. xiiij.**

Vbi ostendit q̄ oraturi turbas effugere debemus ut turbemur ipse modū orādi docuit **Mathei. vi. luce. xi.** **H**ic orabitis pater noster ipse obtinere p debitā orōem pmisit **luce. xi.** dicens petite et accipietis. **Ite iohannis. xiii.** **S**i quid pecieritis patrem ipse in statu passione orant et orare docuit **Mathei. xxvi.** dicens vigilate et orate. **A**d orandū humiliter et secrete xpo posuit exemplū de phariseo et publicano **luce. xvij.**

Post ascensionem dñi discipuli cum matre ihesu in iherusalem orantes spiritu sanctū acceperunt **Actuum. i.**

Apostoli volentes vnu loco iudee eligere statuerunt duos et orantes direxerunt tu scis dñe quē elegeris **Act. i.** **G**raphanus in morte p se et mimis suis orauit **Actuum. viij.**

De cornelio dicit **Actuum. x.** q̄ orationes tue et elemosine ascenderunt in memoria in conspectu dei.

Cuādo petrus seruabat in carcere herodis oīo siebat sine intermissione ab ecclesia ad deū p eo **Actuum. xi.**

Ascendit petrus in superiorē partē domus ut oraret p familia inferius in domo symonis coenari **Actuum. ix.**

Orans paulus in templo tractus in stuporem mentis vidit dñm ihesu dīcentem sibi velociter exi de iherusalem **Actuum. xxij.**

Paulus oraciones aliorū petebat dicens ad **R. o. xv.** **O**bsecro vos fratres ut iuuetis me in oracionibz vestris ad deū ut liberet me ab infidelibus qui sunt in iudea ipse q̄ p alijs orabat **Roma. i.** **M**emoria vestra facio semper in oracionibz meis.

Ite iacobi oīo fidei saluabit infirmū
Item orate p iniucem ut saluemini **Jacobi. v.**

De pace et concordia.

Oalia fecit deus in principio duplicita sc̄z masculum et feminam hominem autem fecit unū **Genesis. i.**

Et ex illo omnes et singuli derinati sunt ut sicut ab uno principio omes descenderunt et processerunt ita in eis unitas et cōcordia remanseret diuinitate et copia tpaliū illā pacē et concordia plurices deruperunt ut in pastoriū abrahā et loth **Gen. xiiij.**

Ite de ysaac et pastoriū **Gen. xxvij.**